

либи, които били разпръснати на голѣмо разстояние.⁵⁸ Южнитѣ словѣни въ новото си отечество, както и въ старото, главно живѣли въ села и се занимавали съ земледѣлие и скотовѣдство. Селата, както казахме, се образували отъ раздѣление на домоветѣ и затова много села имали родови имена: Новаково, Бойково, Брайково, Василево, Попово и пр. Въ стара България, както и въ сегашна имало два вида села: *единични* и *разпръснати*. Въ първитѣ домоветѣ били събрани на едно мѣсто и тѣ обикновенно били заселени въ равнинитѣ, покрай рѣкитѣ, езерата и търговскитѣ пѣтища. Въ вторитѣ пъкъ домоветѣ били разпръснати и на нѣколко километра отдалечени една отъ друга. Вториятъ видъ села прѣобладавали въ стара България и били главно заселени въ планинскитѣ краища. Подобни села и сега има въ България по цѣлия сѣверенъ клонъ на Стара-планина отъ Прѣславъ до Варна,⁵⁹ въ източнитѣ Родопи и на други мѣста. Въ Сърбия голѣма часть отъ селата и сега сж разпръснѣти, а сжщо и въ сѣверна Македония. Старо-българскитѣ села и изобщо южно-словѣнскитѣ не били голѣми. Отъ шестѣтъ хиландарски села, заселени въ долна Струма, Градецъ е имало 71 кжща, Мунзени 9, Лужець 9, Каменица 18, Кондогрица 5 и Кумица 15.⁶⁰ Не били по голѣми и дечанскитѣ села. Отъ подаренитѣ четиредесетъ и петъ села на дечанския манастиръ само двѣ имали повече отъ сто кжщи, а другитѣ отъ три нагорѣ.⁶¹ И въ врѣме на турското владичество въ България и Сърбия селата сжщо не били голѣми. Вукъ Ст. Караджичъ въ рѣчника си подъ дума село казва, че въ Сърбия голѣми села се считатъ ония, които иматъ около 100

⁵⁸ Ргосор. II, 336.

⁵⁹ Иречекъ К. Пѣтувания, 82.

⁶⁰ Стояновић Љ. Споменикъ, III, 40—46.

⁶¹ Новаковић Ст. Глас, XXIV, 200—203.